

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองแบบบูรณาการ : กรณีศึกษา การจัดการปัญหาน้ำเสียและขยะในชุมชนเขตไพเราะ 3-4-5” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการแบบบูรณาการ ในมิติทางด้านสังคมและมิติทางด้านเทคโนโลยีในชุมชนที่ได้รับรางวัล การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมดีเด่น จากกรุงเทพมหานครฯ โดยมุ่งหวังจะศึกษาการจัดการแบบบูรณาการที่ชุมชนทำได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์โดยเป็นแบบอย่างกับคนในชุมชนต่าง ๆ และได้หันกลับมาให้ความสนใจกับปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะปัญหาน้ำเสียและปัญหาขยะที่นับว่ากำลังส่งผลกระทบต่อชุมชนรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยการศึกษาพยายามนำเสนอมิติทางประวัติศาสตร์เพื่อให้เห็นถึงปรากฏการณ์การแก้ไขปัญหาของชุมชนเมืองแห่งหนึ่งที่ก่อตั้งชุมชนติดกับแหล่งน้ำเหมือนอีกหลาย ๆ ชุมชนในกรุงเทพฯ ซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำเสียและปัญหาขยะจนต้องหันกลับมาช่วยกันแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยอาศัยผู้นำชุมชนและกลุ่มคณะกรรมการได้มีระบบการจัดการแบบบูรณาการ จนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนจนประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับ ของทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการในชุมชนแห่งนี้ได้อาศัยการบูรณาการเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านสังคมซึ่งในชุมชนได้แบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ หลายกลุ่มด้วยกันไม่ว่าจะกลุ่มผู้นำชุมชนคณะกรรมการชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มธนาคารขยะ กลุ่มออมทรัพย์ และด้านเทคโนโลยี ซึ่งประกอบไปด้วยทั้งด้านแนวคิดจากแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แนวคิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน แนวคิดสมัยใหม่ต่าง ๆ และการอาศัยเทคโนโลยีจากอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ประสานเชื่อมโยงกันได้เป็นอย่างดี โดยทุกขั้นตอนได้มีการเข้ามามีส่วนร่วมของคนอาศัยอยู่ในชุมชนโดยตลอด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพนั้น ไม่สามารถหวังพึ่งการแก้ไขปัญหามาจากแนวทางใดแนวทางหนึ่ง บุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือจนกระทั่ง เทคโนโลยีเพียงด้านเดียว แต่จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกันจึงสามารถสำเร็จได้ด้วยดี ซึ่งก็พอจะเป็นแนวทางให้กับอีกหลาย ๆ ชุมชนที่มีที่ตั้งชุมชนติดกับแหล่งน้ำในการแก้ไขปัญหา น้ำเสียและปัญหาขยะร่วมกันต่อไป

Abstract

The study of the integrated environmental management particularly the solution of waste product and wastewater in Kath-Pirah community, Bangkok is a qualitative case study that determines to understand the integrated management in order to figure out the solution of these problems. According to the research of social and technological dimension, the consequences of the development of our country have caused sewage and solid waste which gradually continue to be the serious problems nowadays. These have a dramatic impact on numerous communities specifically the communities located nearby the canal in Bangkok.

Kath-Pirah 3-4-5 community is a good example of communities that had been affected from such problems. People are capable of handling and coping with these environmental problems effectively based on the integrated method between social dimension consisted of garbage bank, Sat-jah saving, and community enterprise activities and technological dimension that composed of the ideas initiated by His Majesty the king whether using a water hyacinth as a filter to reduce toxin in water resource, using wastewater tank, or EM care-clean (Effective Microorganisms).

In addition, public relation is involved in stimulating people's educational public consciousness which recommends an idea of applying social management system in order to persuade them to be cooperative and responsive for resolve these problems together. Particularly unique communities have an ability to increase and maintain their long term potential and effectiveness by using several new innovative technologies which are suitable for certain community. They are not only able to deal with such problems by themselves but they are also capable of releasing several beneficial campaigns to educate and motivate their people's public consciousness for gathering the resource from each foundation and use this as a material to conserve and revive environmental. Furthermore to create consciousness about environment for the next generation is essential. They are supposed to realize about the importance of community, society and the world simultaneously by providing and increasing more educational opportunities among adult and children.